

Kennisprogramma Zeespiegelstijging

Adviesgroep Borm & Huijgens – integraal waterbeheer

Uitgangspunt:

De plannen bieden een oplossing voor zeespiegelstijging (zss), bij voorkeur tot max.5 m stijging. Wat is in dit plan het ontwerpuitgangspunt?

Uitgangspunt is vanuit een integrale visie te kiezen voor een zeewaartse oplossing voor de lange termijn, waarbij elementen uit de opties 'Beschermen open' en 'Beschermen dicht' aanvullend samengaan.

Doelbereik:

- hoe biedt het plan veiligheid tegen overstromen? Welke maatregelen?

*Zeewaterveiligheid door een gesloten (tweede) kustlijn
Rivierwaterveiligheid door voldoende noodberging*

- Hoe biedt het plan oplossing een oplossing voor de verzilting van oppervlakte- en grondwater in de huidige kuststrook (50 km breed)? Welke maatregelen?

Een gesloten kustlijn maakt een einde aan de verzilting van de benedenrivieren. Verzoeten van de binnenwateren stopt de grondwaterverzilting. Zeesluizen voor de Nieuwe Waterweg leveren voldoende zoet water om tegendruk aan het zoute water te geven.

Bekkens in zee op peil 0 NAP zorgen dat de kweldruk vanuit de kust niet verder toeneemt en zoete of brakke bekkens geven minder zoute kwel.

- Met welk bereik aan zss is in het plan rekening gehouden?

Onze visie sluit aan bij een zeewaartse oplossing, die rekening houdt met 5 m stijging en meer.

Neveneffecten:

Wat zijn de gevolgen en meekoppelkansen van deze oplossing voor:

- Woningen, nieuwbouw en bestaand

Behoud infrastructuur, veiligstellen vitale functies, samengaan NOVI en DP

- Scheepvaart

Rivierpeil wordt meer beheersbaar en havens klimaatbestendig

- Recreatie (strand en watersport)

Gezondere milieus en toename van vaarmogelijkheden

- Landbouw, tuinbouw, veeteelt

Onbeperkte zoetwatervoorraden, tegengaan verzilting grondwater

- Natuurwaarden (m.n. intergetijdegebieden)

Herstel ecologische relaties, kansen voor een estuarium, voortgaande zeewaartse processen, toename biodiversiteit.

- Ontwikkeling duurzame energie (aquathermie, wind, zon, stroming, ..)
Golfslagenergie en mogelijkheden voor energiewinning en opslag.

- Ontwikkeling infrastructuur en mobiliteit
Ontwikkeling logistieke regio Antwerpen-Rotterdam

Benodigde middelen (orde van grootte)

- Inschatting van benodigde ruimte (ha of km²) grondverzet (miljoen m³), kosten voor aanleg en B&O (miljoen Euro's)

Spreading van kosten, beperken van grondverzet, samenwerken met water, etc. kunnen kosten drukken. Zeewaartse bescherming zoals een tweede kustlijn is goed betaalbaar.

Ruimtelijke reservering in zee is dringend gewenst.

Duurzaamheid

- CO₂ uitstoot/opslag

Maximaal beperken CO₂-uitstoot door samenwerken met natuurlijke processen en beperken van transportbewegingen: containertransferia en elektrische shuttles.

Adaptiviteit

- Geschatte duur van planvorming en uitvoering

Voor 2030:

Verzoeten Grevelingen (doorlaat Philipsdam, hevelconstructie Brouwerssluis, verzoeten)

Doorstroming Oosterschelde

Drijvende golfdempers

Migratierivieren

Rond 2050:

Voltooiing zeesluizen Nieuwe Waterweg, afsluitbaar Rijnmond en Westerscheldedam

Na 2050:

Estuarium en aanleg bekken in zee

Rond 2100:

Tweede kustlijn.

- Wat zijn de mogelijkheden van een adaptieve en gefaseerde aanpak

In 2026 ligt er naar verwachting een langetermijnvisie voor Nederland, wellicht met aansluitende ideeën voor West-Europa.

Door een gefaseerde aanleg is te voorkomen dat de bouwcapaciteit in het geding komt en kan de financiering over een lange periode worden uitgespreid. Bovendien zijn de deelprojecten na voltooiing onmiddellijk inzetbaar. Afhankelijk van de snelheid van de zeespiegelstijging kan de tijdsplanning bijgesteld worden. Bij een gefaseerde planning is aanpassing mogelijk aan nieuw ontwikkelde technieken en voortschrijdend inzicht.

In dit stadium geldt: kwalitatief moet, kwantitatief mag.

Het maken van gedegen MKBA's is een taak van de overheid, evenals na vergelijking het maken van definitieve keuzes.

Meer informatie: www.adviesgroepbormenhuijgens.nl